

Programowanie Internetowe

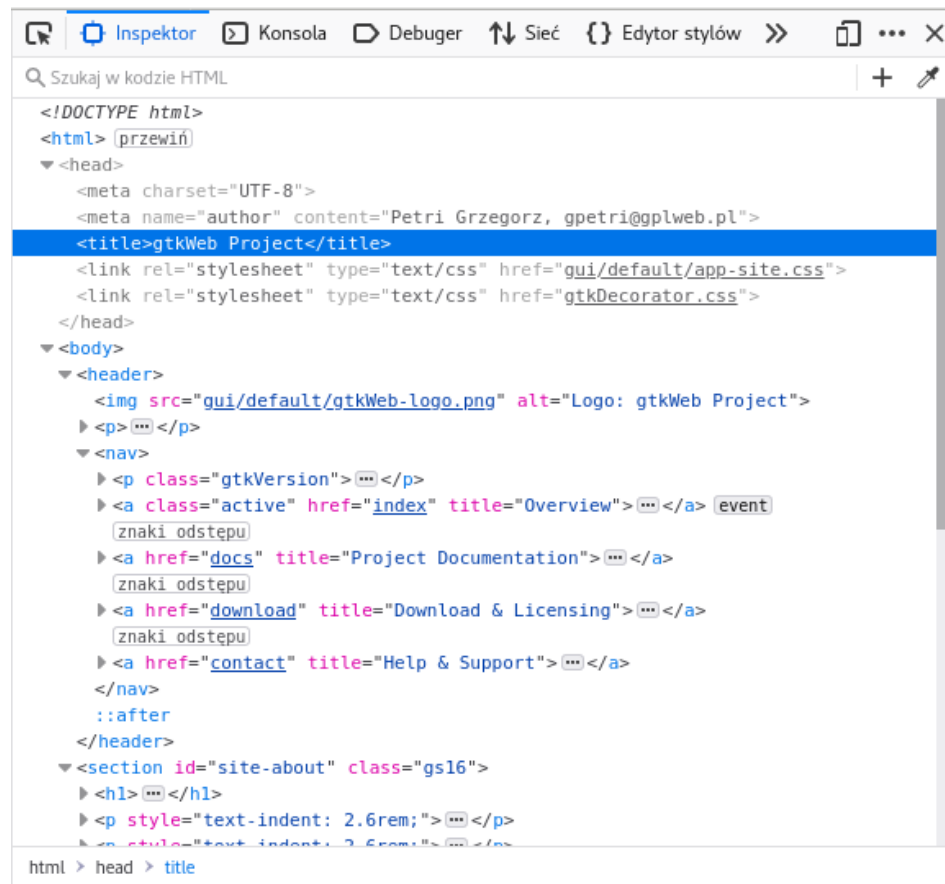
JavaScript

- Standard ECMA Script
- ▶ Obiektowy model dokumentu
- Data, Czas, Wyrażenia regularne
- Przechowywanie danych
- Przetwarzanie asynchroniczne

Opracował: inż. Grzegorz Petri

Przegląd zagadnień

- Standard DOM
- Poziomy implementacji
- Węzły i ich typy
- Manipulacja elementami
 - Węzły
 - Style
 - Dodawanie
 - Modyfikacja
 - Usuwanie

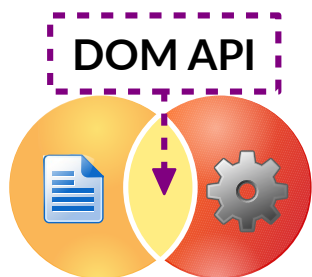
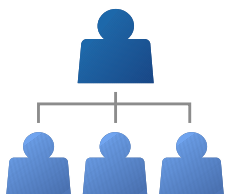


```
<!DOCTYPE html>
<html> przewiń
  <head>
    <meta charset="UTF-8">
    <meta name="author" content="Petri Grzegorz, gpetri@gplweb.pl">
    <title>gtkWeb Project</title>
    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="gui/default/app-site.css">
    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="gtkDecorator.css">
  </head>
  <body>
    <header>
      
      <p> ... </p>
      <nav>
        <p class="gtkVersion"> ... </p>
        <a class="active" href="index" title="Overview"> ... </a> event
        <a href="docs" title="Project Documentation"> ... </a>
        <a href="download" title="Download & Licensing"> ... </a>
        <a href="contact" title="Help & Support"> ... </a>
      </nav>
      ::after
    </header>
    <section id="site-about" class="gs16">
      <h1> ... </h1>
      <p style="text-indent: 2.6rem;"> ... </p>
      <p style="text-indent: 2.6rem;"> ... </p>
    </section>
  </body>
</html>
```

Document Object Model

Czyli obiektowy model dokumentu

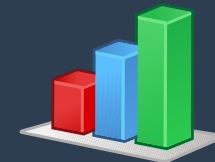
```
let Book = {  
  format: „A4”,  
  pages: 54  
}
```


- Jest obiektową reprezentacją danych, które zawierają strukturę oraz zawartość dokumentu
- Przedstawia dokument (*ciąg znakowy*) jako hierarchiczną strukturę drzewa złożoną z umiejscowionych w odpowiednich miejscach elementów /obiektów.
- to gotowy parser – ułatwia programistom dostęp do wybranych części dokumentu bez strachu o naruszenie spójności struktury reszty dokumentu.
- DOM API łączy dokumenty ze środowiskiem programistycznym, np. skryptami JavaScript, czy PHP poprzez udostępnianie interfejsów do **odczytu** oraz **manipulacji** elementami DOM.

DOM Levels

Poziomy implementacji standardu

Określenie poziomu* implementacji funkcjonalności modelu:

- ◆ **DOM Level 1** *pełny model obsługi elementów dokumentów HTML i XML*
- ◆ **DOM Level 2** (2000) *model obsługi zdarzeń, przestrzenie nazw XML i CSS*
- ◆ **DOM Level 3** (2004) *zdarzenia klawiatury, XPath, serializacja dokumentów jako XML*
- ◆ **DOM Level 4** (2015) *tzw. living standard, czyli migawka aktualnych prac nad standardem*

Nieoficjalny poziom – nie jest standardem W3C:

- ◆ **DOM Level 0** – *pochodzi od przeglądarki Netscape Navigator 3.0 i jako taki został zaimplementowany we wszystkich przeglądarkach internetowych.*

*Poziom (Level) można traktować jako wersję standardu, który może zostać zaimplementowany w danym rozwiązaniu.

DOM Levels

Poziomy implementacji standardu

Określenie poziomu implementacji funkcjonalności modelu:

- ◆ Typy Dokumentów posiadające wspólne interfejsy DOM Level 2:
 - ◆ **HTML** – dokumenty oparte na języku znaczników renderowane w oknie przeglądarki – posiadają dodatkowe właściwości i metody oraz obsługę zdarzeń
 - ◆ **XML** – dokumenty również oparte na języku znaczników, które nie są bezpośrednio renderowane w oknie przeglądarki – są najczęściej formatem pośrednim lub wymiany danych.
- ◆ Szczegółowe specyfikacje DOM Level 3:
 - Core
 - Load and Save
 - Xpath
 - Views & Formatting
 - Requirements
 - Validation

Terminologia DOM

Elementy i węzły

Node / węzeł / element

- ◆ to obiekt bazowy **Node** dla pozostałych węzłów występujących w dokumencie
- ◆ to wspólny **interfejs** dla różnych typów obiektów dziedziczących te same właściwości oraz metody,
- ◆ to węzły różnego typu traktowane oraz testowalne w taki sam sposób

W podstawowych zastosowaniach wyszczególniamy 3 typy węzłów:

- Węzeł elementu (*element node*)
- Węzeł tekstowy (*text node*)
- *Węzeł atrybutu (attribute node) – przestarzały w DOM Level 4*

Oraz 9 innych typów węzła z 12 opisanych i ponumerowanych w specyfikacji NodeType

Sprawdzenie typu węzła

Node.nodeType

- ◆ Typ węzła można sprawdzić wywołując właściwość **nodeType** elementu
- ◆ Jest to właściwość READ-ONLY (tylko do odczytu) typu **Integer**
- ◆ Wywołanie właściwości zwraca numer jednego z **12** typów węzłów, takich jak: *element*, *tekst*, czy *komentarz* zgodnie z tabelą następnego slajdu
- ◆ Sprawdzić typ można porównując zwracany *numer* lub *ENUM* obiektu Node

```
var node = document.documentElement.firstChild;
if (node.nodeType !== Node.COMMENT_NODE) {
    console.warn("Powinieneś komentować swój kod!");
}
```

Typy węzłów

Element reprezentujący przykład

Przestarzały Typ węzła usunięty w DOM4

Typ	Nazwana stała	Przykład
1	ELEMENT_NODE	HTML: <DIV class="art"><P>Akapit</P></DIV>
2	ATTRIBUTE_NODE	HTML: <DIV class="art"><P>Akapit</P></DIV>
3	TEXT_NODE	HTML: <DIV class="art"><P>Akapit</P></DIV>
4	CDATA_SECTION_NODE	HTML: <DIV class="art"> <![CDATA[<P>Akapit</P>]]> </DIV>
5	ENTITY_REFERENCE_NODE	XML: &entity;
6	ENTITY_NODE	XML: <!ENTITY ... >
7	PROCESSING_INSTRUCTION_NODE	XML: <?xml-stylesheet ... ?>
8	COMMENT_NODE	HTML: <DIV class="art"><!-- artykuł --><P>Akapit
9	DOCUMENT_NODE	Węzeł dokumentu
10	DOCUMENT_TYPE_NODE	<!DOCTYPE html>
11	DOCUMENT_FRAGMENT_NODE	Węzeł fragmentu dokumentu
12	NOTATION_NODE	XML: <!NOTATION ... >

Etapy dodawania nowego węzła

Dodawanie, modyfikacja, usuwanie

- ✓ Utworzenie węzła w pamięci
- ✓ Przypisanie mu właściwości (*metodą `setAttribute()` lub poprzez właściwość*)
- ✓ Dostęp do węzła, który stanie się rodzicem (*gdzie umieścimy nowy węzeł*)
- ✓ Dodanie nowego węzła do rodzica (*jedną z metod w wybranym miejscu*)

```
let node = document.createElement( tag );
    node.setAttribute( 'class', 'nazwaKlasy' );
    node.id = 'identyfikator';
let parent = document.getElementById( 'ajdi' );
    parent.appendChild(node);
```

Dostęp do węzłów

Różne metody dostępne

Metoda	Przyjmuje	Zwraca
<code>getElementById(value)</code>	Ciąg znakowy – nazwa elementu *	Pojedynczy element
<code>getElementsByTagName(value)</code>		Kolekcję elementów []
<code>getElementsByClassName(value)</code>		Kolekcję elementów []
<code>querySelector(selektorCSS)</code>	Ciąg znakowy – format selektora CSS **	Pojedynczy element
<code>querySelectorAll(selektorCSS)</code>		Kolekcję elementów []

W obu przypadkach – dostęp poprzez element oraz dostęp poprzez selektor – jest realizowany przez ciąg znakowy, czyli *String*, to istnieje różnica w sposobie zapisu - formacie.

*Nazwa **elementu** np.: tag **P** nazwa klasy: **klasa** oraz identyfikator: **id**

Nazwa **selektora np.: tag **P** nazwa klasy: **.klasa** identyfikatora: **#id** czy atrybutu **[atrybut=wartość]**

Dostęp do węzłów

Właściwości dostępne

Właściwość	Znaczenie	Zwraca
parentNode	Węzeł rodzica (nadrzędny)	Pojedynczy element
childNodes	Kolekcja węzłów dzieci danego elementu	Kolekcja elementów
firstChild	Pierwsze dziecko wskazanego elementu	Pojedynczy element
lastChild	Ostatnie dziecko wskazanego elementu	Pojedynczy element
previousSibling	Przedni węzeł* w elemencie (rodzeństwo)	Pojedynczy element
nextSibling	Następny węzeł* w elemencie (rodzeństwo)	Pojedynczy element

Właściwości są tylko do odczytu (READ-ONLY), ponieważ przechowują wskaźnik na dany element.

**Węzłem rodzeństwa dla danego elementu może być węzeł z elementem (znacznik) lub węzeł tekstowy (komentarz lub białe znaki – np. nowej linii)*

Typy i zawartość węzłów

Dodawanie, modyfikacja, usuwanie

Właściwości informacji o węźle:

- ◆ **nodeName** – nazwa węzła, zwraca przypisaną nazwaną stałą węzła
- ◆ **nodeType** – kod węzła, zwraca numer reprezentujący typ węzła.
- ◆ **nodeValue** – zwracane wartości:
 - ◆ dla dokumentu `nodeValue` zwraca `null`,
 - ◆ dla węzłów tekstowych, komentarzy i CDATA `nodeValue` zwraca zawartość węzła.
 - ◆ dla węzłów atrybutów, zwracana jest wartość atrybutu.

Właściwości pozwalające na manipulację istniejącym węzłem:

- **tagName** – zwraca nazwę tagu (w *HTML* nazwę kanoniczną, w *XML* z zachowaniem wielkości liter)
- **innerHTML** (odczyt / zapis) pozwala zapisać nowy węzeł w węźle – element lub tekst
- **textContent** (odczyt / zapis) – odczytuje lub zapisuje treść węzła*

*Jeśli węzeł to sekcja CDATA, komentarz, instrukcja przetwarzania lub węzeł tekstowy, `textContent` zwraca tekst wewnątrz tego węzła

Manipulacja węzłami

Dodawanie, modyfikacja, usuwanie

Metody dodawania nowego węzła:

- ◆ AppendChild()
- ◆ CloneNode()
- ◆ InsertBefore()
- ◆ replaceChild()

Pozostałe metody manipulacji istniejącym węzłem:

- RemoveChild()

Atrybuty (właściwości) węzła

Dodawanie, modyfikacja, usuwanie

Metody manipulacji atrybutami:

- `setAttribute()`
- `getAttribute()`
- `hasAttribute()`
- `removeAttribute()`

Metody obsługujące atrybuty w przestrzeni nazw mają na końcu NS <metoda>NS():

- ◆ `setAttributeNS()`
- ◆ `getAttributeNS()`
- ◆ `hasAttributeNS()`

Dostęp do atrybutów poprzez Właściwość elementu:

- ◆ `attributes` – zwraca kolekcję elementów

```
dialog(  
    'Pytania?'  
);
```